

SLIDE 1

Καλωσήρθατε στο 4ο βίντεο της σειράς ΙΣΟΤΙΜΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΠΠΣ.

SLIDE 2

Στο βίντεο αυτό θα δούμε πώς μπορείτε να εφαρμόσετε της αρχές της φοιτητοκεντρικής μάθησης προκειμένου να ενισχύσετε την οργανωτική δομή του ΠΠΣ με τέτοιο τρόπο, ώστε να υποστηρίζει την προσπάθεια όλων των φοιτητών για **επιτυχή μάθηση**

SLIDE 3

Η μέθοδος αυτή μας προτρέπει να παρέχουμε ατομική στήριξη σε κάθε φοιτητή, γιατί η προσβασιμότητα για όλους πρέπει να είναι ο κανόνας και όχι η εξαίρεση.

SLIDE 4

Τι βλέπουμε σε αυτές τις δύο εικόνες; Ποιο είναι το πρόβλημα εδώ; Όταν συμπεριφερόμαστε σε όλους με τον ίδιο τρόπο, δίνοντάς τους για παράδειγμα ακριβώς το ίδιο πράγμα, όπως τα κιβώτια στην εικόνα, δεν αναγνωρίζουμε τη διαφορετικότητα και τις διαφορετικές εξατομικευμένες ανάγκες του καθενός. Ενώ αυτό εκ πρώτης μοιάζει δίκαιο, το ίδιο για όλους δηλαδή, στην ουσία αποκλείει αρκετούς ανθρώπους. Και παρόλο που κάποιοι μαθητές, στην περίπτωση της μάθησης, μπορεί να μην χρειάζονται στήριγμα (κιβώτιο), οι περισσότεροι θα χρειαστούν κάποια στήριξη (ένα κιβώτιο), ενώ κάποιοι άλλοι περισσότερη στήριξη προκειμένου να συμμετέχουν και να επιτύχουν. Άρα φεύγουμε από την ίση μεταχείριση και μετακινούμαστε προς την ισότιμη πρόσβαση που είναι πιο δίκαιη διαχείριση στην προσπάθεια να δώσουμε προσβασιμότητα σε όλους.

SLIDE 5

Ας προβληματιστούμε λιγάκι ακόμη! Παρόλο που δώσαμε πρόσβαση σε όλους πια με την χορήγηση των κατάλληλων κιβωτίων (για να μείνω λίγο ακόμη στον σχολιασμό της προηγούμενης εικόνας) παραμένει ο φράχτης. Το να δίνουμε αντιστάθμιση, βλ. τα κιβώτια της προηγούμενης εικόνας, μόνο σε

φοιτητές που έχουν απευθυνθεί στις Δομές Συμβουλευτικής και Προσβασιμότητας είναι προβληματικό από πολλές απόψεις.

1. Καταρχήν μπορεί να περάσει αρκετός χρόνος μέχρι να ανακαλύψει κάποιος φοιτητής την αντίστοιχη δομή όπου πρέπει να απευθυνθεί ή να καθυστερήσει η παροχή βοήθειας.
2. Λόγω των κανονισμών προστασίας προσωπικών δεδομένων τα Τμήματα δεν μπορούν να ενημερώσουν τις αντίστοιχες δομές, παρά μόνο αν οι ίδιοι οι φοιτητές απευθυνθούν σε αυτά.
3. Αρκετοί φοιτητές που χρήζουν βοήθειας δεν γνωρίζουν την ύπαρξη αντίστοιχων δομών ή δεν τις επισκέπτονται ποτέ
4. Άλλοι φοιτητές δεν επισκέπτονται τις δομές αυτές διότι φοβούνται τον στιγματισμό.
5. Οι αντίστοιχες δομές δεν γνωρίζουν πάντα τι είδους εμπόδια μπορεί να αντιμετωπίζει ο κάθε φοιτητής σε κάθε μάθημα και άρα δεν μπορούν να προσφέρουν εξατομικευμένη βοήθεια.
6. Κάποιοι φοιτητές αντιμετωπίζουν εμπόδια στη μάθηση χωρίς να έχουν κάποια αναπηρία. Πρόκειται για άτομα από μειονότητες, την κοινότητα ΛΟΑΤΚΙ, άτομα από χαμηλά κοινωνικο-οικονομικά πλαίσια, μετανάστες κ.ά.

SLIDE 6

Ένα πάρκο χωρίς φράχτη θα επέτρεπε σε όλους να πάρουν μέρος στο παιχνίδι χωρίς να χρειαστούν τα κιβώτια. Αυτό ακριβώς κάνει η φοιτητοκεντρική μάθηση, η οποία προσπαθεί να απομακρύνει τα εμπόδια από το μαθησιακό περιβάλλον. Με άλλα λόγια η φοιτητοκεντρική μάθηση δεν χαμηλώνει τον φράχτη, τον γκρεμίζει, γκρεμίζει τα εμπόδια που υπάρχουν στις τάξεις μας για πολλούς φοιτητές μας. Η φοιτητοκεντρική μάθηση προσφέρει πρόσβαση ώστε όλοι οι φοιτητές μας να έχουν πρόσβαση στο ΠΠΣ και να συμμετέχουν επιτυχώς.

SLIDE 7

Η φοιτητοκεντρική μάθηση προσφέρει πλούσια αντιστάθμιση και απομακρύνει τα εμπόδια. Στην καρδιά της φοιτητοκεντρικής μάθησης βρίσκεται η διαφοροποιημένη μάθηση ανάλογα με τις ανάγκες των φοιτητών. Εφαρμόζοντας τις αρχές της

φοιτητοκεντρικής μάθησης στον σχεδιασμό του μαθήματος, του syllabus ή του ΠΣ σημαίνει την υιοθέτηση ενός μοντέλου μάθησης που προσφέρει εναλλακτικές και επιλογές στους φοιτητές. Βασικές αρχές της φοιτητοκεντρικής μάθησης είναι οι εξής:

1. Όλοι οι συμμετέχοντες γνωρίζουν τον σκοπό του μαθήματος
2. Υπάρχει δυνατότητα επιλογής
3. Προσβάσιμοι σε όλους εκπαιδευτικοί πόροι
4. Αυτορρύθμιση της μάθησης

SLIDE 8

Μέσα από το syllabus ή το περίγραμμα μαθήματος έχουμε μια ιδανική ευκαιρία να δείξουμε πως σχεδιάσαμε το μάθημά μας έχοντας τη διαφορετικότητα των φοιτητών στο μυαλό μας. Μέσα από ένα Περίγραμμα μαθήματος ή syllabus που εφαρμόζει τις αρχές της φοιτητοκεντρικής μάθησης επικοινωνείς στους φοιτητές σου πώς σκοπεύεις να ανταποκριθείς στις διαφορετικές ανάγκες τους παρέχοντας μία ποικιλία επιλογών και ευελιξία στην παρουσίαση του περιεχομένου, την πρόσβαση σε αυτό, τους τρόπους συμμετοχής. Για παράδειγμα, μπορείτε να αναδείξετε στο περίγραμμα

α) με ποιους άλλους τρόπους θα παρουσιάσετε το περιεχόμενο εκτός από τις διαλέξεις ή τα γραπτά κείμενα. Λ.χ. μπορείτε να χρησιμοποιήσετε video, moocs, εικόνες, διαγράμματα, διαφορετικά format, γραφικά, βίντεο, podcasts, websites που έχουν real-world applications of content κτλ.

β) να δώσετε τη δυνατότητα να επιλέξουν οι φοιτητές ποια κείμενα θα επεξεργαστούν, τι βιβλιογραφία θα διαβάσουν

γ) να υιοθετήσετε εναλλακτικούς τρόπους εξέτασης (πρότζεκ, κουίζ, παρουσιάσεις. κτλ)

Ένα φοιτητοκεντρικό syllabus παρέχει σαφή πληροφόρηση για το περιεχόμενο, τις δραστηριότητες, τα deadlines ώστε να μπορέσουν οι φοιτητές να θέσουν τις προτεραιότητές τους και να δουν τη 'μεγάλη εικόνα' στο μάθημα.

Η παρουσίαση του syllabus σε μορφή πίνακα διευκολύνει πολύ να καταλάβουν οι φοιτητές τι έχουν να μάθουν, τι έχουν να κάνουν για να είναι προετοιμασμένοι στο μάθημα, και τι έχουν να παραδώσουν.

Επίσης στο Περίγραμμα δηλώνονται με σαφήνεια οι εκπαιδευτικοί πόροι που έχουν στη διάθεσή τους οι φοιτητές.

Τα ευέλικτα όρια υποβολής εργασιών είναι ένα καλό παράδειγμα ευελιξίας.

Οι καθορισμένες και αυστηρές ημερομηνίες υποβολής εργασιών είναι συχνά εμπόδια για τους φοιτητές. Αν κάποιος φοιτητής έχει μια αδιαθεσία, κάποιο έκτακτο περιστατικό, δύσκολες συνθήκες διαβίωσης αποκλείεται από το μάθημα. Τα ευέλικτα όρια υποβολής εργασιών όμως μπορεί να αποτελούν τη λύση.

Ενημερώστε τους φοιτητές σας από το 1ο μάθημα για την ημερομηνία υποβολής εργασιών και γνωρίστε τους τι ακριβώς πρέπει να καταθέσουν. Έπειτα προσθέστε μία ακόμη κοντινή ημερομηνία κατά την οποία μπορούν να υποβάλουν οι φοιτητές δίχως κάποια ποινή. Τέλος επιτρέψτε τους φοιτητές να υποβάλουν την εργασία τους στο τέλος του εξαμήνου με μειωμένη βαθμολογία.

Συμπερασματικά ένα φοιτητοκεντρικό μάθημα ή ΠΣ επιτρέπει τους φοιτητές να δουν πώς σκοπεύετε να δημιουργήσετε ένα ευέλικτο, υποστηρικτικό και παρακινητικό μαθησιακό περιβάλλον που τους προσφέρει διαφορετικά μονοπάτια μάθησης.

SLIDE 9

Όταν μιλάμε για **Συμπερίληψη**: αναφερόμαστε στους τρόπους με τους οποίους τα πανεπιστημιακά μαθήματα, οι δραστηριότητες εντός αίθουσας, τα ΠΣ και οι τρόποι αξιολόγησης **λαμβάνουν υπόψη ζητήματα διαφοροποίησης** σε μια οπτική **να εμπλέξουν όλους τους φοιτητές** σε προσβάσιμη και νοητικά προκλητική μάθηση.

Γενικά, η Προσβάσιμη διδασκαλία απαιτεί συνειδητή προσπάθεια από την πλευρά του εκπαιδευτικού να βοηθήσει τους φοιτητές να **ξεπεράσουν εμπόδια**. Μπορεί επίσης να εμπλουτίσει τις εμπειρίες στην αίθουσα δίνοντας πρόσβαση σε περισσότερες προοπτικές

SLIDE 10

Έρθε η ώρα να σταματήσουμε για 2 λεπτά και να αναστοχαστείς:

- ✓ ποια είδη διαφορετικότητας απαντούν στο Τμήμα σου;
- ✓ τι ιδιαίτερες ανάγκες έχουν τα άτομα αυτά;
- ✓ τι κάνει το Τμήμα σου για να ανταποκριθεί στο αίτημα της συμπερίληψης;

SLIDE 11

Τα είδη διαφορετικότητας έχουν να κάνουν με

- Φυλή και εθνότητα
- Αναπηρία (+μαθησιακές δυσκολίες) *
- Θρησκεία
- Φύλο, σεξουαλικός προσανατολισμός *
- Ξένοι φοιτητές και φοιτητές Erasmus *
- Οικονομικοκοινωνικό υπόβαθρο
- Εκπαιδευτικό υπόβαθρο

SLIDE 12

Οι φοιτητές μας ανήκουν συχνά σε διαφορετικές φυλές και εθνότητες. Ας είμαστε προνοητικοί. Στο υλικό που χρησιμοποιούμε ακούγονται διαφορετικές φωνές και οπτικές; Ή μήπως μόνο ο κυρίαρχος αρσενικός λευκός λόγος; Μήπως υπάρχουν στερεότυπα για συγκεκριμένες εθνότητες ή φυλές; Μήπως υπάρχει λόγος μίσους; Μήπως κάποιες ομάδες δεν είναι ορατές; Ας φροντίσουμε το μάθημά μας να είναι πολυφωνικό.

SLIDE 13

Κάποιοι φοιτητές μας έχουν κάποιας μορφής αναπηρία. Υπάρχουν μάλιστα αναπηρίες οι οποίες δεν είναι ορατές. Οι μαθησιακές δυσκολίες είναι, επίσης, μια κατηγορία η οποία χρήζει αντιστάθμιση. Στο 1ο μάθημα κάθε εξαμήνου είναι σημαντικό να ενημερώνουμε τους φοιτητές μας για το τι προσφέρει το ΔΠΘ σε

αυτούς και κυρίως να ενημερώνουμε για τη Δομή Συμβουλευτικής και Προσβασιμότητας.

Η δήλωση προσβασιμότητας θα πρέπει να είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα κάθε Τμήματος. Παράλληλα στο περίγραμμα μαθήματος θα πρέπει να δηλώνετε τι σκοπεύετε να κάνετε με τους φοιτητές με αναπηρία ώστε να έχουν πλήρη προσβασιμότητα.

Μία δήλωση όπως η ακόλουθη κάνει τους φοιτητές με αναπηρία να νιώθουν ότι η κοινότητα μάθησης υπολογίζει τις ιδιαίτερες ανάγκες τους.

Σε αυτό το μάθημα καλωσορίζω όλους τους φοιτητές από διαφορετικά πλαίσια και με διαφορετικές ικανότητες. Αν θεωρείς ότι το υλικό του μαθήματος δεν είναι προσβάσιμο για σένα ή αν για οποιονδήποτε λόγο αντιμετωπίζεις κάποια δυσκολία κατά τη διάρκεια του μαθήματος και χρειάζεσαι συμβουλευτική, επικοινωνήσε με τη ΔΟΣΥΓΠ στο dosyp@duth.gr

SLIDE 14

Επίσης, είναι σημαντικό να βάζεις το ISBN του υλικού που αναρτάς στη βιβλιογραφία. *Το ISBN επιτρέπει στους φοιτητές να αναζητήσουν προσβάσιμες βερσιόν του υλικού από τους εκδότες.*

SLIDE 15

Πολλοί φοιτητές μας ασπάζονται διαφορετικές θρησκευτικές πεποιθήσεις. Οι φοιτητές που για θρησκευτικούς λόγους χάνουν εξετάσεις ή διορίες υποβολής εργασιών θα πρέπει να διευκολύνονται. Η δήλωση πολιτικής για τη θρησκευτική ελευθερία καλό είναι να είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

SLIDE 16

Θα πρέπει να διασφαλίζουμε ότι στο μάθημά μας δεν γίνεται διάκριση λόγω διαφορετικών σεξουαλικών προτιμήσεων και ότι δεν αρθρώνεται προσβλητικός λόγος, λόγος μίσους για κανέναν. Όλοι συμμετέχουν στον διάλογο ισότιμα.

SLIDE 17

Τι κάνουμε για τους φοιτητές Erasmus ή φοιτητές μέσω ανταλλαγών που δεν έχουν άριστη γνώση της ελληνικής; Το

Περίγραμμα μαθήματος πρέπει να είναι μεταφρασμένο στην αγγλική και αναρτημένο στην ιστοσελίδα του μαθήματος. Ας φροντίσουμε να ορίσουμε έναν φοιτητή μέντορα/ακαδημαϊκό σύμβουλο για καθένα από αυτούς. Ας αναγράφεται στο περίγραμμα μαθήματός μας η δυνατότητα ή μη συγγραφής εργασίας στην αγγλική για αυτή την κατηγορία φοιτητών. Χρήσιμη είναι η μετάφραση των πινακίδων στον χώρο του τμήματος στην Αγγλική γλώσσα.

SLIDE 18

Ας μιλήσουμε λιγάκι τώρα για τη σημασία του υποβάθρου των φοιτητών καθώς το υπόβαθρο είναι ένας παράγοντας που μπορεί να καθορίσει την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών ή να οδηγήσει σε εγκατάλειψη σπουδών.

Αποκτούμε γνώση υποβάθρου μέσα από τη διεπίδραση δύο παραγόντων:

(1) την ικανότητά μας να επεξεργαζόμαστε και να αποθηκεύουμε πληροφορίες, και

(2) τον αριθμό και τη συχνότητα εμπλουτιστικών ακαδημαϊκών εμπειριών στις οποίες συμμετέχουμε.

Όσο περισσότερες εμπλουτιστικές ακαδημαϊκές εμπειρίες έχει κανείς τόσο περισσότερες ευκαιρίες έχει να τις αποθηκεύσει ως γνώσεις υποβάθρου.

SLIDE 19

Ας δούμε ένα παράδειγμα. Ο Frank είναι ο πιο τυχερός φοιτητής διότι παρόλο που έχει χαμηλή ικανότητα επεξεργασίας και αποθήκευσης πληροφοριών, είχε την τύχη να έχει πλούσιες ακαδημαϊκές εμπειρίες σε σχέση με την Iris η οποία επίσης έχει χαμηλή ικανότητα επεξεργασίας και αποθήκευσης πληροφοριών, αλλά δεν είχε την τύχη να βρεθεί σε εμπλουτιστικό περιβάλλον μάθησης.

Για τον λόγο αυτό φροντίστε το μάθημά σας να παρέχει πλούσια εκπαιδευτικά ερεθίσματα και νοητικά προκλητικές δραστηριότητες που θα δράσουν αντισταθμιστικά για φοιτητές σαν τον Frank και την Iris.

SLIDE 20

Αρκετοί φοιτητές μας προέρχονται από ασθενέστερα οικονομικά στρώματα. Χρειάζεται συχνά να εργάζονται για οικονομικούς λόγους. Ας φροντίσουμε να έχουμε την απαιτούμενη ευελιξία για τους φοιτητές αυτούς και να τους παρέχουμε επιπλέον αντιστάθμιση.

Επίσης είναι πολύ σημαντικό να δίνουμε σαφείς πληροφορίες για την ύλη του μαθήματος, τον τρόπο εξέτασης, τις διορίες υποβολής εργασιών.

SLIDE 21

Γενικότερα οι φοιτητές μας έχουν διαφορετικό εκπαιδευτικό υπόβαθρο που σε συνδυασμό με την αναδυόμενη ενηλικιότητα μπορεί να δυσκολέψει την φοίτησή τους. Έχουν διαφορετικές εμπειρίες και προσδοκίες. Έχουν διαφορετικές ικανότητες παραγωγής λόγου (προφορικού και γραπτού), επίλυσης προβλημάτων, κριτική σκέψη.

Ας προνοήσουμε!

Πρωτοετείς φοιτητές: Ας εξηγήσουμε στους πρωτοετείς φοιτητές τη διαφορά του πανεπιστημίου από το σχολείο.

Ας κάνουμε ένα διαγνωστικό κουίζ, για να δούμε τι γνωρίζουν για το περιεχόμενο του μαθήματός μας, τι αναμένουν από αυτό, και ας δώσουμε υλικό υποστηρικτικό.

Ας έχουμε ρητές επεξηγήσεις για τις απαιτήσεις του μαθήματος, την ύλη που θα κατακτήσουμε, τις προθεσμίες υποβολής εργασιών. Ας είναι όλα αυτά αναρτημένα στο eclass.

Ας μην εστιάζουμε μόνο στο τι ΔΕΝ μπορούν να κάνουν, αλλά ας δώσουμε έμφαση στο τι μπορούν.

SLIDE 22

Ας εξετάσουμε ορισμένες περιπτώσεις.

Σενάριο 1: Φαντάσου ότι είσαι φοιτητής Erasmus, φτάνεις 1^η μέρα στο Τμήμα σου, πηγαίνεις στη Γραμματεία και κανείς δεν ξέρει αγγλικά να σε βοηθήσει. Επίσης ο καθηγητής που διδάσκει το μάθημα που περιλαμβάνεται στο learning agreement θέλει να

εξεταστείς όπως οι υπόλοιποι φοιτητές στα ελληνικά. Πώς νιώθεις; Τι εντυπώσεις αποκομίζεις από το Τμήμα υποδοχής; Είναι σημαντικό να υπάρχουν σημάνσεις στον χώρο στην αγγλική και επιβεβλημένο να παρέχεται η δυνατότητα εκπόνησης εργασίας στην αγγλική. Μία επίσης καλή πρακτική για φοιτητές Erasmus είναι να προσφέρονται 30 ECTS ανά εξάμηνο στην αγγλική για φοιτητές Erasmus.

Σενάριο 2: Έχεις δυσλεξία και όταν ζητάς από τον Καθηγητή να εξεταστείς προφορικά, όπως δικαιούσαι, ο καθηγητής λέει ότι δεν έχεις κανένα πρόβλημα και θα εξεταστείς όπως οι υπόλοιποι φοιτητές γραπτά. Οι μαθησιακές δυσκολίες είναι πολύ συχνές και δεν γίνονται αντιληπτές με την πρώτη, ειδικά αν ο φοιτητής δεν ενημερώσει τον καθηγητή. Οφείλουμε να είμαστε προνοητικοί. Η προσθήκη αρχείων ήχου στις διαφάνειές μας μπορεί να είναι πολύ βοηθητικές για τα άτομα με δυσλεξία. Επίσης η νομοθεσία επιβάλλει προφορική εξέταση.

Σενάριο 3: Έχεις δυσκολίες συγκέντρωσης και προσοχής και ηχογραφείς το μάθημα για να το ξανακούσεις σε χαλαρό περιβάλλον. Ο καθηγητής σου το απαγορεύει. Τα άτομα με διαταραχή **ελλειμματικής προσοχής υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ)**

έχουν δυσκολία να συγκεντρωθούν και να εκτελέσουν καθήκοντα που απαιτούν προσοχή. Ως εκ τούτου η δυνατότητα ηχογράφησης τους βοηθά να ξανακούσουν το μάθημα σε καλύτερες συνθήκες από ό,τι στην τάξη.

SLIDE 23

Σενάριο 4: Κάθεσαι σε ένα μεγάλο αμφιθέατρο προσπαθώντας να μείνεις 'αόρατος' και ο Καθηγητής σε καλεί να σηκωθείς να συστηθείς και να απαντήσεις σε συγκεκριμένη ερώτηση. Πολλοί φοιτητές που ανήκουν στο ΔΑΦ ή εμφανίζουν αγχώδη διαταραχή ή άλλες διαταραχές κοινωνικής συμπεριφοράς έχουν μεγάλη δυσκολία να πάρουν τον λόγο μπροστά σε άλλους. Πρέπει να είμαστε ευαισθητοποιημένοι. Είναι σημαντικό με τη δήλωση διαχείρισης αναπηρίας να ζητάμε από το 1ο μας μάθημα από τους φοιτητές να μας ενημερώνουν για την ύπαρξη αντίστοιχων διαταραχών.

Σενάριο 5: Είσαι τυφλός και ο καθηγητής σου σας έχει βάλει ατομική εργασία που αφορά τη μελέτη ενός άρθρου από το eclass. Ακόμη και αν χρησιμοποιήσεις λογισμικό σύνθεσης φωνής που σου 'διαβάζει' το άρθρο δεν μπορείς να πλοηγηθείς στο eclass. Τα άτομα με προβλήματα όρασης δικαιούνται να τους χορηγηθούν βιβλία προσβάσιμα από τους εκδότες. Οφείλουμε να τους συνδράμουμε στην προσπάθεια αυτή. Επίσης η εθελοντική συνοδεία των ατόμων αυτών συσφίγγει τις σχέσεις μεταξύ βλεπόντων και ατόμων με προβλήματα όρασης και αίρει εν μέρει τα εμπόδια στη φοίτηση των ατόμων αυτών.

Σενάριο 6: Είσαι μουσουλμάνος, και κατά την τελετή ορκωμοσίας σου δεν υπάρχει στην αίθουσα το κοράνι. Όπως συζητήσαμε παραπάνω το διαφορετικό θρήσκευμα δεν πρέπει να αποτελεί εμπόδιο και λόγο διάκρισης.

SLIDE 24

Ας αναλογιστούμε τώρα πώς η πανδημία δημιουργεί ανισότητα στην τάξη μας.

Έχουμε αναλογιστεί ότι δεν διαθέτουν όλοι οι φοιτητές προσωπικό φορητό υπολογιστή ή επαρκές δίκτυο στο σπίτι τους, προκειμένου να παρακολουθήσουν το μάθημα; Έχουμε αναλογιστεί ότι άτομα με ΔΕΠΥ αδυνατούν να συγκεντρωθούν για πολλή ώρα μπροστά σε μια οθόνη; Τι κάνω γι αυτό;

Κατά τα εξ αποστάσεως μαθήματα μεριμνώ ώστε να είναι όλα αναρτημένα με σαφήνεια στο διαδίκτυο προκειμένου να μπορούν βρουν οι φοιτητές μου το περιεχόμενο, να εργαστούν με αυτό και να υποβάλουν τις εργασίες τους.

Φροντίζω οι διαφάνειές μου να είναι προσβάσιμες.

Καλλιεργώ τη συνεργασία μεταξύ των φοιτητών και αξιοποιώ μεθόδους (padlet, mentimeter, Kahoot) για να ενεργοποιήσω τη συμμετοχή στην τάξη

Θα είχε νόημα να στείλουμε ένα ανώνυμο ερωτηματολόγιο για να δούμε μήπως κάτι πρέπει να αλλάξουμε στο μάθημα.

SLIDE 25

Θετικό κλίμα συμπερίληψης δημιουργεί ο σεβασμός στη διαφορετικότητα, η διαφοροποιημένη διδασκαλία, η σαφήνεια στις οδηγίες το υλικό και τις υποχρεώσεις των φοιτητών, ο θετικός λόγος. Αρνητικό κλίμα δημιουργεί ο αποκλεισμός, το μη προσβάσιμο υλικό η χρήση λόγου που πληγώνει στην τάξη.

SLIDE 26

Με το syllabus, τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες και το περιεχόμενο του μαθήματος μπορείς να κάνεις την συμπερίληψη πράξη στο μάθημά σου. Προσπάθησε να αναλογιστείς τα παρακάτω:

- Πώς να κάνεις το μαθησιακό περιβάλλον ακόμη πιο συμπεριληπτικό;
- Πώς μπορείς να κάνεις το περιεχόμενο, το syllabus/περίγραμμα μαθήματος ακόμη πιο συμπεριληπτικό;
- Πώς μπορώ να κάνω τη διεπίδραση στην τάξη πιο συμπεριληπτική;
- Πώς μπορώ να συνειδητοποιήσω τα αρνητικά μου στερεότυπα και να αμβλύνω το πόσο με επηρεάζουν στο μάθημα;

SLIDE 27

Ας σταματήσουμε λιγάκι για αναστοχασμό.

Αναστοχάσου τα δικά σου στερεότυπα σχετικά με τη συμμετοχή των φοιτητών σου στη μαθησιακή διαδικασία.

Υπάρχουν κατηγορίες φοιτητών που θεωρείς ότι θα συμμετέχουν λιγότερο ή θα έχουν προβλήματα στην παραγωγή και κατανόηση γραπτού λόγου;

Τι άλλες αρχικές παραδοχές υιοθετείς όταν συναντάς μια νέα ομάδα φοιτητών;

Έχει επίδραση αυτό στο με ποιους δουλεύεις στην τάξη;

SLIDE 28

Η συμπεριληπτική τάξη:

Καλεί και επιτρέπει όλους τους φοιτητές να συμμετέχουν στη μαθησιακή διαδικασία.

Ενισχύει τη συμμετοχή και την ακαδημαϊκή απόδοση όλων των εμπλεκόμενων.

Τα παρακάτω βήματα μπορεί να σε βοηθήσουν:

- ✓ Δημιούργησε ένα συμπεριληπτικό syllabus
- ✓ Γνώρισε τους φοιτητές σου
- ✓ Αξιολόγησε το background των φοιτητών
- ✓ Κάνε το Συμβόλαιο της τάξης
- ✓ Να θυμάσαι ότι όλοι μπορούν να μάθουν, απλά με διαφορετικό τρόπο
- ✓ Μάθε από τους φοιτητές σου πώς θέλουν να απευθύνεσαι σε αυτούς
- ✓ Να ενθαρρύνεις τις διαφορετικές οπτικές
- ✓ Ζήτα περιοδικά ανατροφοδότηση από τους φοιτητές
- ✓ Να είσαι πρόθυμος να κάνεις αλλαγές.

SLIDE 29

Σας ευχαριστούμε που παρακολουθήσατε το 4ο βίντεο με τις αρχές της φοιτητοκεντρικής μάθησης. Στο επόμενο σύντομο βίντεο θα ασχοληθούμε με την συμπεριληπτική γλώσσα.